

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jitky Denemarkové a soudkyň Mgr. Patricie Adamičkové a Mgr. Andrey Grycové ve věci

žalobce: **M.K.**, narozený dne xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem Mgr. Sebastianem Machem
sídlem Slezská 2127/13, 120 00 Praha 2

proti
žalované: **Čxxx xxxA, xxx**, IČO xxx
sídlem xxx
zastoupená advokátem Mgr. Janem Tulisem
sídlem Osadní 324/12a, 170 00 Praha 7

o zaplacení 109 115 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 8. července 2024, č. j. 63 C 198/2023-51,

takto:

Rozsudek soudu I. stupně **se** v zamítavém výroku II o věci samé a ve výroku III o nákladech řízení **ruší** a v tomto rozsahu **se** věc **vrací** soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem ze dne 8. 7. 2024 soud prvního stupně zastavil řízení co do částky 2 092,72 Kč s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z částky 2 097,72 Kč od 21. 9. 2023 do zaplacení a s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z částky 107 022,28 Kč od 21. 9. 2023 do 28. 9. 2023 (výrok I), zamítl žalobu v části, ve které se žalobce domáhal zaplacení částky 107 022,28 Kč s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z částky 107 022,28 Kč od 29. 9. 2023 do zaplacení (výrok II) a uložil žalobci povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 14 036 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalované (výrok III).
2. Soud prvního stupně takto rozhodl o žalobě, kterou se žalobce domáhal proti žalované, po částečném zpětvzetí žaloby (řízení částečně zastaveno výrokem I napadeného rozsudku), částky 107 022,28 Kč s příslušenstvím z titulu náhrady škody. Žalobce je zaměstnancem žalované na pozici Doručovatel balíkový s řízením vozidla a jeho mzda je určena mzdovým výměrem. V období září 2020 až září 2023 byla jeho mzda nižší než mzda srovnatelného zaměstnance žalovaného pana M.V., zaměstnance pracujícího na stejné typové pozici a ve stejném tarifním stupni, avšak pracujícím na území hlavního města Prahy.
3. Žalovaná namítala, že pan M.V. jednak nevykonával stejnou práci jako žalobce, jeho pracovní náplň byla odlišná, jednak je zaměstnancem s mnohem delší praxí než žalobce. Nemůže proto být komparátorem ve vztahu k žalobci, jelikož nevykonával práci stejné hodnoty jako žalobce.

4. Po vymezení dalších žalobních tvrzení a vyjádření žalované soud prvního stupně uvedl jaká skutková zjištění učinil z listinných důkazů, jež považoval za rozhodná pro posouzení věci. Pokud žalobce označil dalšího srovnatelného zaměstnance, pana R.H., soud prvního stupně dokazování ohledně jeho odměňování neprováděl, protože žalobce žádné takové konkrétní důkazy nepředložil. Soud prvního stupně konstatoval, že pouhá možnost, že se žalobci v budoucnu podaří získat důkazy, není důvodem odročení jednání a pokud by takto postupoval, zatížil by řízení průtahy.
5. Zjištěný skutkový stav věci soud prvního stupně posoudil podle § 109 odst. 4 a § 110 zákoníku práce, rovněž vycházel z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2022, sp. zn. 21 Cdo 627/2021 a rozsudku Soudního dvora ze dne 17. 10. 1989 ve věci 109/88, Handels - og Kontorfunktionaerernes Forbund i Danmark kontra Dansk Arbejdsgiverforening (DANFOSS). Poukázal na to, že kritérium délky praxe je obecně přijímáno jako relevantní z hlediska stanovování výše odměny, přičemž s ohledem na délku praxe žalobce, který je zaměstnancem žalované od 1. 5. 2015, a jím označeného srovnávaného pražského zaměstnance, pana M.V., který je zaměstnancem žalované od 4. 5. 1999, rozdíl mezi výší jejich základní hrubé tarifní mzdy nijak nevybočuje z obecné mzdové praxe v České republice. Uzavřel, že žalobcem tvrzené porušení zásady rovného odměňování upravené v § 110 zákoníku práce se nepotvrdilo. Žalobce uplatnil nárok z titulu odpovědnosti zaměstnavatele za škodu podle § 265 zákoníku práce, kdy jedním z předpokladů vzniku této odpovědnosti je porušení právních povinností nebo úmyslné jednání proti dobrým mravům na straně zaměstnavatele, přičemž tento předpoklad není naplněn a odpovědnost žalované za škodu není dána. Z toho důvodu žalobu zamítl.
6. O nákladech řízení mezi účastníky rozhodl podle § 142 odst. 1 o. s. ř. a § 146 odst. 2 věta první o. s. ř. a žalované, která byla v řízení zcela úspěšná, přiznal náhradu nákladů řízení vynaložených na právní zastoupení.
7. Proti výrokům II a III rozsudku podal včasné a přípustné odvolání žalobce. Soudu prvního stupně vytýkal, že nepřihlédl k jím tvrzeným skutečnostem, že řízení je postiženo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, že soud prvního stupně neúplně zjistil skutkový stav věci, neboť neprovedl navržené důkazy potřebné k prokázání rozhodných skutečností, a že dosud zjištěný skutkový stav neobstojí, neboť tu jsou další skutečnosti nebo jiné důkazy, které nebyly dosud uplatněny. Důvodem pro zamítnutí žaloby byla skutečnost, že žalobou označený srovnatelný zaměstnanec pan M.V. pracoval pro žalovaného delší dobu než žalobce. Podle žalobce však soud prvního stupně rozhodl na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, neboť nezohlednil tvrzení žalobce přednesená na prvním jednání ve věci, která byla způsobilá zpochybnit skutkový stav, z něhož soud prvního stupně při rozhodování vycházel, a to zejména s důrazem na kritérium délky praxe žalobce a srovnatelného zaměstnance u žalovaného, a tím zatížil řízení vadou, jelikož rozsudek není podložen dostatečnými skutkovými zjištěními. Při prvním jednání ve věci žalobce opakovaně označil nového srovnatelného zaměstnance pana R.H. pracujícího na stejné pracovní pozici a zařazeného do stejného tarifního stupně jako žalobce a pan M.V.. Mzda pana H. byla totožná se mzdou pana V. i navzdory tomu, že pan H. pracoval u žalovaného cca 2 roky. Tyto skutečnosti právní zástupce žalobce tvrdil během prvního jednání ve věci, a to ještě před tím, než došlo ke koncentraci řízení. Přestože žalobce poskytl soudu dostatečně určitá tvrzení o tom, že podmínku délky praxe při odměňování svých zaměstnanců žalovaný ve vztahu k pražským zaměstnancům neuplatňoval, soud k nim nepřihlédl, ani se s nimi nijak dostatečně nevypořádal. Pro posouzení, zda byla délka praxe skutečným důvodem pro poskytnutí vyšší základní tarifní mzdy srovnatelných zaměstnanců, žalované nestačilo jenom mechanicky tvrdit v individuálním případě, ale bylo její povinností i prokázat, že při tvorbě a realizaci mzdového systému ke kritériu délky praxe i reálně přihlížela. Podle žalobce nelze za unesení důkazního břemene považovat situaci, kdy žalovaná jako důvod pro rozdílnou výši mzdy mezi žalobcem a srovnatelným zaměstnancem uváděla pouze účelově a zpětně ve vazbě na konkrétní případ hledisko délky praxe. Pokud

nepostavila najisto, že hledisko délky praxe a priori zohledňovala při stanovení výše mzdy u jednotlivých zaměstnanců již od počátku jejich pracovního poměru a nadále i v jeho průběhu. Tvzení žalobce v rozsahu vysloveném na prvním jednání byla a jsou sama o sobě způsobilá vyvrátit argumentaci žalované, která odůvodňovala mzdový rozdíl mezi žalobcem a panem V. právě delší praxí pana V. u žalované. Soud prvního stupně měl za účelem zjištění skutkového stavu věci poučit žalobce podle § 118a o. s. ř. k doložení dalších relevantních tvrzení a důkazů. Předpoklady pro takový postup byly splněny, jak vyplývá i z judikatury Nejvyššího soudu (usnesení ze dne 18. 6. 2019, sp. zn. 28 Cdo 1215/2019). Tím, že soud žalobce nepoučil v souladu s ust. § 118a odst. 1, 3 o. s. ř., znemožnil mu uvést rozhodující skutečnosti a důkazy v rozsahu, v němž by nade všechny pochybnosti vyvrátily argumentaci žalované ohledně délky praxe. Žalobce navrhl, aby odvolací soud zrušil napadený rozsudek soudu prvního stupně ve výrocích II a III a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

8. Podle žalované je napadený rozsudek soudu prvního stupně věcně správný. Soud prvního stupně se podrobně zabýval všemi relevantními tvrzeními i důkazy, které žalobce včas a řádně uplatnil. Břemeno tvrzení a břemeno důkazní leží na žalobci, který musí prokázat, že mzda žalobce byla stanovena odlišně od jiného zaměstnance bez relevantního důvodu podle § 110 zákoníku práce. Soud prvního stupně v souladu s konstantní judikaturou vyhodnotil, že délka praxe je legitimním diferenciativním kritériem a žalobcem označený srovnatelný zaměstnanec měl u žalované praxi delší než žalobce. Ve vztahu k panu R.H. žalobce neučinil žádné konkrétní tvrzení a nepředložil žádné listiny. Soud prvního stupně poskytl žalobci dostatečný prostor k uplatnění tvrzení a důkazů, od podání žaloby v říjnu 2023 až po jednání v červenci 2024 měl žalobce dostatek času k přípravě a zajištění potřebných tvrzení a důkazů. Žalobce byl výslovně poučen o koncentraci řízení a srozuměn s možností neúplné apelace, nakonec výslovně uvedl, že nemá žádné další důkazní návrhy. Soud prvního stupně proto nemohl porušit žádnou procesní zásadu. Ve věci nebyly splněny ani podmínky pro poskytnutí poučení podle § 118a odst. 1, 3 o. s. ř., protože z protokolu o jednání je zřejmé, že žalobce pouze obecně prohlásil, že „snad by mohl“ doložit bližší mzdové podklady k panu H.. Žalobce o povaze sporu i důkazních břemenech věděl, a soud prvního stupně neměl povinnost žalobce dodatečně poučovat. Žalovaná navrhla, aby odvolací soud potvrdil napadený rozsudek soudu prvního stupně a přiznal žalované právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.
9. Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání napadený rozsudek i řízení, které jeho vydání předcházelo, postupem podle § 212 a § 212a odst. 1, 5 o. s. ř., bez projednání věci při jednání [§ 214 odst. 2 písm. d) o. s. ř.] a shledal, že dosud nejsou splněny podmínky ani pro potvrzení, ani pro změnu napadeného rozsudku.
10. Napadené rozhodnutí nemůže obstát, protože soud prvního stupně nezjistil správně a úplně skutkový stav věci. Soud prvního stupně nepřihlédl k žalobcem tvrzeným skutečnostem a označeným důkazům, které učinil dříve, než nastala koncentrace řízení, čímž je naplněn odvolací důvod podle § 205 odst. 2 písm. c) o. s. ř. Na tvrzení žalobce, která učinil při jednání dne 8. 7. 2024, soud prvního stupně nereagoval procesně správně a nepoučil žalobce o povinnosti tvrzení [§ 101 odst. 1 písm. a) o. s. ř.], ani o povinnosti důkazní [§ 101 odst. 1 písm. b) o. s. ř.], čím zatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci a je naplněn odvolací důvod podle § 205 odst. 1 písm. c) o. s. ř. Rovněž neprovedl důkazy, které žalobce na jednání dne 8. 7. 2024 označil, k prokázání svých tvrzení a vyvrácení tvrzení žalované, takže nezjistil úplně skutkový stav věci, čímž je naplněn odvolací důvod podle § 205 odst. 2 písm. d) o. s. ř.
11. Z podané žaloby i následné repliky k vyjádření žalované je zřejmé, že žalobce k prokázání nároku na náhradu škody, a tedy svého tvrzení o nerovném odměňování zaměstnanců žalované na stejné typové pozici a ve stejném tarifním stupni, označil srovnatelného zaměstnance pana M.V.. Žalovaná se bránila tvrzením, že pan M.V. měl odlišnou pracovní náplň, což následně žalobce

sporoval, rovněž se bránila tím, že tento zaměstnanec měl delší praxi než žalobce. Je pravdou, že až při jednání soudu konaném dne 8. 7. 2024 žalobce označil jiného srovnatelného zaměstnance žalované pana R.H., na jehož příkladě hodlal prokázat, že délka praxe jako argument žalované pro rozdílnost odměňování je účelová, a že žalovaná argument délky praxe užívá mechanicky a zpětně. Nicméně žalobce takové tvrzení před soudem učinil a označil i důkazy (R.H., jeho výplatní pásky), a to dříve, než nastala koncentrace řízení. Byť v protokolu o jednání není plné vyjádření právního zástupce žalobce zaznamenáno, uvedené skutečnosti vyplývají ze zvukového záznamu z tohoto jednání, s nímž se odvolací soud seznámil, a to i s ohledem na rozdílná tvrzení žalobce a žalované o průběhu tohoto jednání. Odvolací soud připomíná, že v případě rozporu protokolu o jednání a zvukového záznamu má přednost zvukový záznam (§ 40 odst. 2, věta čtvrtá o. s. ř.). Skutečnost, že právní zástupce žalobce rovněž uvedl, že nemá doplnění tvrzení, ani důkazní návrhy, nepředstavuje negaci učiněného návrhu na doplnění dokazování, a nezbavila soud prvního stupně povinnosti vypořádat se s nimi, neboť žalobce nevzal zpět návrh na jejich provedení. Následně také soud prvního stupně, zjevně si vědom učiněného návrhu ze strany žalobce, návrhy na provedení dosud neprovedených důkazů zamítl. V důsledku procesního pochybení soudu prvního stupně ale nemohl být skutkový stav věci zjištěn řádně. Důvodem pro neprovedení označených důkazů nemůže být skutečnost, že žalobce důkazy nepředložil (viz bod 35. odůvodnění napadeného rozsudku), což v případě návrhu na výslech svědka ani není možné. Na místě bylo poskytnout žalobci poučení podle § 118a odst. 1 o. s. ř., aby konkretizoval, k prokázání jakého tvrzení označuje R.H. a jeho výplatní pásky, a za jaké období. Procesní postup soudu předvídaný občanským soudním řádem a činěný s ním v souladu nemůže mít za následek průtahy v řízení.

12. Výše uvedené důvody vedly odvolací soud ke zrušení rozhodnutí soudu prvního stupně ve výrocích II a III podle § 119a odst. 1 písm. a) o. s. ř., neboť tu jsou takové vady, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, a za odvolacího řízení nemohla být zjednána náprava. Podle § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. pak odvolací soud vrátil věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení.
13. Na soudu prvního stupně nyní bude, aby se věci znovu zabýval. Vzhledem k tomu, že žalobce dosud nevylicil všechny rozhodné skutečnosti (zejména pracovní pozice R.H., přesná délka jeho praxe u žalované, zařazení do tarifního stupně, výše mzdy), z nichž by mělo vyplývat, že žalovaná při stanovení výše mzdy nezohledňuje kritérium délky praxe, soud prvního stupně poskytne žalobci v daném směru poučení podle § 118a odst. 1 o. s. ř., stejně tak jej vyzve k tomu, aby doplnil tvrzení, k jejichž prokázání označil důkazy R.H. a jeho výplatní pásky, pokud tak žalobce neučiní sám na základě tohoto usnesení odvolacího soudu. Další procesní postup soudu prvního stupně se bude odvíjet od toho, zda žalobce splní své povinnosti tvrzení a důkazní. V novém rozhodnutí rozhodne soud prvního stupně i o nákladech tohoto odvolacího řízení (§ 224 odst. 3 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné [§ 238 odst. 1 písm. k) o. s. ř.].

Praha 5. března 2025

JUDr. Jitka Denemarková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J.H.